

Тәрбиелеу -білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай-балабақшасы

Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: (05-09) Қыркүйек айы, 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 05.09	Сейсенбі 06.09	Сәрсенбі 07.09	Бейсенбі 08.09	Жұма 09.09
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы ,көтеріңкі көңіл –күймен қарсы алу.Балалар үшін қолайлы жағдай жасау,баламен бүгінгі көңіл-күйі туралы,оны не қызықтыратыны туралы әңгіме жүргізу, жеке пікір білдіруге баулау(* сөйлеуді дамыту-көммуникативтті іс –әрекет)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимыл -ды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Д\О:«Шаршы құрастыр» Мақсаты: Балаларды бөлшектерден бүтін бір зат құрастыруға үйрету. (математика негіздері, танымдық- коммуникатив тік іс-әрекет) Еркін ойындар	Д\О: «Қуыршақ қонаққа дайындалуда» Мақсаты:.. Қуыршақ қонаққа барады, киімін киюге, шашына бантик таңдауға көмектесуді ұсыну. (*көркем әдебиет коммуникативтік іс–әрекет) Еркін ойындар	Д\О:«Не қайда тұрады?» Мақсаты: Ойын арқылы балалардың тілін, ой-өрісін дамыту Шарты: Балаларға иттің, қоянның, қойдың,торғайдың т.б суреттерін көрсетіп сұрақтар қоюды. (итке-үйшік, торғайға -ұя, қойға-қора, қоян-қоршауға (*көркем әдебиет, қарым- қатынас, қоршаған ортамен танысу- танымдық іс-әрекет) Еркін ойындар	Д\О:«Кім,қайда өмір сүреді» Мақсаты: Балалар суретті таза бояп, туған жеріндегі жан- жануарлардың мекендерімен таныса алады. (сурет салу шығармашылық ойын.) Еркін ойындар	Д\О: «Оң және сол» Мақсаты: үлкен және аз заттарды ажыратуға жаттықтыру. Ойынның мазмұны: Бір баланы ортаға шақырып, оң қолына үлкен ойыншықты, сол қолына кішкентай ойыншықты ал деп тапсырма береді. Ойын осылай жалғаса береді. (математика негіздері, танымдық ойын) Д\О: «Табиғатта қандай өзгерістер болды?» Мақсаты: Жанды және

					жансыз табиғат туралы түсіндіру. (қоршаған орта, әлеуметтік іс-әрекет) Еркін ойындар
Таңертеңгі жаттығу	Таңертеңгілік жаттығулар (**қозғалыс белсенділігі, ойын әрекеті). Тұру, жүру, жүгіру түрлері, жалпы дамыту және тыныс алу жаттығулары				
Таңғы ас	Нан қиқымын шашпандар, Жерде жатса баспандар. Теріп алып, қастерлеп Торғайларға тастандар.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	«Тәрбиеші апайлар» тақпағын мәнерлеп оқу. Мақсаты: Тақпағын қайталай отырып апайларын жақсы көре алады. (*көркем әдебиет, коммуникативтік іс –әрекет).				
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру Қ\О: «Түйе мен ботақан» Мақсаты: балаларды ойынға қызығушылық тарын арттыру.	Музыка . (Маманы жоспарына сай)	Дене шынықтыру Қ\О: «Қоян мен ит» Мақсаты: Ептілікке, шапшаңдыққа үйрету.	Дене шынықтыру Ұлттық ойын: «Ақсерек, көксерек» (ойын, қимыл-қозғалыс)	Қазақ тілі Сөздік ойын. «Жаңылтпаш» Мақсаты: Тәрбиешінің сөзін балалар жалғастыру.
2 таңғы ас	Дәрумендер				
Серуенге дайындық	Серуенге алып шығатын нәрселерді дайындау: күрек, шелек, ойыншықтар. Балаларды киімдерін дұрыс киіну ретін үйретуді жалғастыру.				
Серуен	Картотека №1	Картотека №2	Картотека № 3	Картотека №4	Картотека №5

Серуеннен оралу	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын ойнауға қажетті құрал-жабдықтар мен оларды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Ретімен киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киіне білулерін бақылау (*сөйлеуді дамыту,өзін-өзі тыңдай білу дағдылары)				
Түскі ас	Ас мәзірімен таныстыру. Балалардың назарын тағамға аудару, олардың адам денсаулығына пайдасын айту, тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге қалыптастыру.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау (**** тыныш музыка тыңдау). «Бауырсақ» ертегісін оқып беру(***сөздік қор)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Күндізгі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары, жалпақ табандылықтың алдын-алу)су жолдарымен жалаң аяқ жүру. Сергіту гимнастикасын жүргізу. (**дене белсенділігі)				
Бесін ас	Тамақтарын реттілігімен тауысып ішуге қалыптастыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Д\о:«Менің балабақшам» Мақсаты: Балаларға «Балабақша» туралы түсінік беру олардың үлкенді сыйлауға үйрету, қызметкерлердің жұмысымен таныстыру. (қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) С.Р.О:«Дәрігер» (қарым – қатынас іс- әрекеті, мәдени-гигиеналық	Д\о.Не артық» Мақсаты: Суретте көрсетілген артық суретті алып тастап, дәрігерге керекті заттардың суретін қоя алады. (сурет салу, жапсыру (шығармашылық – зерттеушілік қызмет) Д\О:«Күзгі орман» Мақсаты: Күз мезгілі туралы жалпы білімдерін қалыптастыру. Күзгі орман туралы түсініктерін әрі қарай	Д\о:«Тәулік бөліктері » Мақсаты: тәулік бөліктері жайлы білімдерін бекіту; тәулік бөліктерін атауға, ажыратуға жаттықтыру. (математика негіздері-ойын,танымдық, коммуникативтік іс-әрекет) С.Р.О: «Дүкенші» (қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет)	Д\О:«Бұл не? Кімге керек?» Мақсаты: Балабақша қызметкерлері мен қажет құралдарымен таныстыру. (қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) Д\о:«Теңін тап» Мақсаты:Балалар екі бірдей заттарды таба алады. (мүсіндеу шығармашылық еңбек, коммуникативтік қызмет)	Д\о:«Көшедегі үйлер» Мақсаты: Балаларға жалпы үйлер туралы түсінік беру. Көшедегі үйлерді әр түрлі фигуралардан қиып жапсыруға дағдыландыру. (жапсыру шығармашылық еңбек, коммуникативтік қызмет) Д\о:«Аңдар жүрісі» Мақсаты: Балалар аңдардың жүрісін салып, санай алады. (қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет)

	дағдылар)	толықтыру. (*көркем әдебиет қарым-қатынас,)			С.Р.О: «Аурухана» (коммуникативтік дағды).
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау. Ретімен киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киіне білулерін бақылау (*сөйлеуді дамыту,өзін-өзі тыңдай білу дағдылары)				
Серуен	Қ\О:«Торғайлар мен мысық» Мақсаты: Балаларды ептілікке , шапшаңдыққа үйрету.	Мақал-мәтел. Мақсаты:Достық туралы мақал үйрету. (*көркем әдебиет)	Қ\О:«Өз орныңды тап» Мақсаты: балаларды шапшандыққа, байқағыштығын, зейінін дамыту.	Тақпақ. Күз келіпті дегенше Алма пісті дегейсің Бағымызда ендеше Алма теру көбейсін (*сөйлеуді дамыту)	Балаларды күз мезгілінің ерекшеліктерімен таныстыру. (қоршаған ортамен танысу)
Балалардың үйге қайтуы	Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу. Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.				

Тәрбиелеу -білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай-балабақшасы

Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 12 қыркүйек – 16 қыркүйек. 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 12.09	Сейсенбі 13.09	Сәрсенбі 14.09	Бейсенбі 15.09	Жұма 16.09
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы, көтеріңкі көңіл –күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау, баламен бүгінгі көңіл-күйі туралы, оны не қызықтыратыны туралы әңгіме жүргізу, жеке пікір білдіруге баулау (*сөйлеуді дамыту-коммуникативті іс –әрекет)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналармен балалардың денсаулығы, күнделікті үй-жайындағы күн тәртібін сақтау, тәрбие, баланың дамуы және оның жетістіктері туралы әңгімелесу, жыл мезгілдеріне арналған киім түрлері туралы кеңестер.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимыл -ды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Дидактикалық ойын «Төлдерін тап» Мақсаты: Үй жануарларының төлін тауып атау. (*сөйлеуді дамыту, коммуникативтік іс–әрекет). Еркін ойындар	Д\ ойын: «Түсін тап!» Мақсаты: Берілген заттарды түстеріне қарай топтастыру. (*математика негіздері, танымдық- коммуникативтік іс–әрекет) Еркін ойындар	«Отбасым» Мақсаты: шағын тақпақтар мен өлеңдерді жаттау. (*сөйлеуді дамыту, коммуникативтік, шығармашылық іс–әрекет).	«Шалқан» ертегісі Мақсаты: кейіпкерлерді ойнағанда мінез-кұлқын бере білуге, интонациясын қабылдау. (*коммуникативтік іс–әрекет, көркем әдебиет)	ҚО «Тышқан мен мысық» Мақсаты: балаларды ойын арқылы түрлі бағытта жүгіруге баулу. (** физикалық, коммуникативтік дағды).
Таңертеңгі жаттығу	Таңертеңгілік жаттығулар. Тұру, жүру, жүгіру түрлері, жалпы дамыту және тыныс алу жаттығулары.				

	(**қозғалыс белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында қолдарын сумен сабындап жуу мәдениетін қалыптастыру Өз орнын тауып отыру. Таза және ұқыпты тамақтануды, қасықты дұрыс ұстауды, тамақтанған кезінде ауызын жауып отырып, асықпай әбден шайнауды үйрету. Тамақтанып болғаннан кейін алғыс айту				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар мен педагог қызығушылықтары бойынша қызмет түрін таңдайды, ойын ережелерін келісіп алады. «Үй жануарлары» Мақсаты: үй жануарлары мен төлдерін атап, ажырату (*сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативтік іс –әрекет).				
Мектепке дейінгі ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру Қ/О: «Паравоз» №1 Балалардың бірінің артына бірі тіркеліп тұрып паравоз сияқты жүруге, өлең жолдарын қайталап айтуға үйрету. (ойын, қимыл-қозғалыс)	Музыка . (Маманы жоспарына сай)	Дене шынықтыру Қ/О: «Бөрене үстіне жүру» Мақсаты: Бөрене үстіне жүруді үйрету.	Дене шынықтыру Қ/О: «Ақ қоян» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу.	Қазақ тілі Д/о:« Бізге кім келгенін тауып ал»» Мақсаты: Айтылу мен есту жағынанан бірдей сөздерді айыра білуге, дауыс ырғағын қадағалай білуге дағдыландыру. Кебір заттардың аттарын бекіту.
2 таңғы ас	Дәрумендер				
Серуенге дайындық	Балаларға киімдерін ретімен кию керек екенін түсіндіріп, дұрыс киінгендерін қадағалау. Ойыншықтарын және еңбек құралдарын алып шығу				

Серуен	Картотека №6	Картотека №7	Картотека № 8	Картотека №9	Картотека №10
Серуеннен оралу	Балалардың киімдерін ретімен шешуін қадағалау, тіл ұстарту жаттығулары ,санамақтар қайталау т.б. Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (***сөздік қор, ойын әрекеті).				
Түскі ас	Балалардың назарын асқа аудару; тамақ мәзірімен таныстыру; мәдениетті тамақтануға баулу бойынша жұмыс				
Күндізгі ұйқы	Ертегі айту,кітап оқу (*көркемдік қызмет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Күндізгі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары, жалпақ табандылықтың алдын-алу мақсатында ортопедиялық жолдармен жүру) (**дене белсенділігі)				
Бесін ас	Бесін ас алдында гигиеналық рәсімдерді орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне –өзі қызмет көрсету, еңбек қызметі) балалардың назарын тамаққа аудару, мәдени тамақтанумен таныстыру.				
Балалардың дербес іс-әрекеті	Д\о:«Не қажет?» Мақсаты: зейінді дамыту,шығармашылық сөйлеу қабілетін дамыту.. (*қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) Сюжетті рөлді ойын:«Дүкенші» (қарым – қатынас іс- әрекеті, мәдени-гигиеналық дағдылар)	Д\ойын :«Қатесін тап?» Мақсаты: берілген суреттерді салыстыра отырып, қатесін таба білуге, ұқыптылыққа,зейінділік ке баулу. (*сурет салу-шығармашылық – зерттеушілік қызмет) «Үйшік» ертегісін рөлдерге бөлу. Мақсаты: кейіпкерлердің мінезін сипаттауға үйрету. (***көркем әдебиет,	«Ретімен орналастыр» Мақсаты: мөлшері және көлемі бойынша ретімен орналастыру,атау. (*математика негіздері-ойын,танымдық, коммуникативтік іс-әрекет) Сюжетті рөлді ойын: «Аурухана» (*қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет)	Д\О: «Ажырат» Мақсаты:Дәмін татып қай жеміс екенін атайды. (*қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) «Қызыл алма» (заттық мүсіндеу) Мақсаты: Ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату тәсілдерін пайдаланады (*мүсіндеу шығармашылық еңбек,	«Жолақшалар» Мақсаты : балаларды ұжымдық жұмысты орындай білуге үйрету,ұзын-қысқа,түзу жолақшаларды кесу,қию. (*жапсыру-шығармашылы к еңбек, коммуникативті к қызмет) Ойын:«Жолда жүру ережесі» Шарты: Жол белгілерін атай

		қарым-қатынас,)		коммуникативтік қызмет)	отырып, жолда жүру ережесін сақтайды, көрсетеді. (*қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет)
Балалармен жеке жұмыс	Алпыс Арман дұрыс сөйлеу қарқынына ие.	Асқар Мирас қылқаламды дұрыс ұстай алады.	Ақылбек Әли негізгі түстерді дұрыс атайды.	Жәдігерқызы Жасын заттарды мүсіндеуге қызығады.	Асылбек Азамат бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп жүреді.
Серуенге дайындық	Серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру				
Серуен	Қ/О «Қасқыр мен қозылар». Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа, зейінділікке, тапқырлыққа баулу	Қ/о: «Масаны ұста» Мақсаты: балаларды ептілікке, шапшаңдыққа баулу	Қ\О:«Өз түсінді тап» Мақсаты: балаларға түстерді ажырата білуге үйрету	«Сүйікті ойыншығым» Тақырыбында әңгімелеп, ойын жеткізе алады.	«Отбасында кімдер бар?»
Серуеннен оралу	Киімдерін ұқыпты жинау.				
Кешкі ас	Дастархан басында ережелерді сақтау. Мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру.				
Балалардың дербес іс - әрекеті	Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың жетістіктері туралы айту, бала тәрбиесі мен дамуы туралы ата-аналардың сұрақтарына жауап , кеңес түрлерін беру.				

Тәрбиелеу -білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай-балабақшасы

Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 19 қыркүйек – 23 қыркүйек. 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 19.09	Сейсенбі 20.09	Сәрсенбі 21.09	Бейсенбі 22.09	Жұма 23.09
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы ,көтеріңкі көңіл –күймен қарсы алу.Балалар үшін қолайлы жағдай жасау,баламен бүгінгі көңіл-күйі туралы,оны не қызықтыратыны туралы әңгіме жүргізу, жеке пікір білдіруге баулау (*сөйлеуді дамыту-коммуникативтті іс –әрекет)				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналармен балалардың денсаулығы, күнделікті үй-жайындағы күн тәртібін сақтау, тәрбие, баланың дамуы және оның жетістіктері туралы әңгімелесу, жыл мезгілдеріне арналған киім түрлері туралы кеңестер.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимыл - ды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Әңгімелесу: «Демалысымды қалай өткіздім» Мақсаты: бір –бірімен жағымды қарым - қатынас жасау қабілеттерін, бірін-бірі тыңдай білу дағдыларын қалыптастыру ,өз ойларын жеткізе білуге дағдыландыру ((*сөйлеуді дамыту, танымдық-тілдік, коммуникативтік іс – әрекет) Еркін ойындар	Саусақтар ойындары. (*сөйлеуді дамыту, коммуникативтік, шығармашылық іс–әрекет). Еркін ойындар	Д\О: «Түсі бойынша жина» Мақсаты: түстерді ажырата білуге, оларды таңдап алу, бөлшектерден тұтасты құрастыру іскерліктерін дамыту (*шығармашылық іс–әрекет).	«Күн мен түн» Мақсаты:балаларды ойын арқылы түрлі бағытта жүгіруге баулу. (** физикалық, коммуникативтік дағды).	«Шұбар тауық» ертегісі Мақсаты: кейіпкерлерді ойнағанда мінез-құлқын бере білуге, интонациясын қабылдау. (*коммуникативтік іс– әрекет, көркем әдебиет)

Таңертеңгі жаттығу	Таңертеңгілік жаттығулар. Тұру, жүру, жүгіру түрлері, жалпы дамыту және тыныс алу жаттығулары . (**қозғалыс белсенділігі, ойын әрекеті).				
Таңғы ас	Таңғы ас алдында гигиеналық процедураларды орындау (мәдени – гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет көрсету, еңбек дағдылары) «Таза қолдар» (ойын жаттығу)				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар мен педагог қызығушылықтары бойынша қызмет түрін таңдайды, ойын ережелерін келісіп алады. «Қай жерде шырылдады?» Мақсаты: Дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау. Алдын-ала дайындық жұмысы: қоңыраушаны дайындайды. (*сөйлеуді дамыту - коммуникативтік іс-әрекет)				
Мектепке дейінгі ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет	Дене шынықтыру Қ/О: «Тышқан аулау» Мақсаты: Шапшаңдыққа, ептілікке баулу (ойын, қимыл-қозғалыс)	Музыка . (Маманы жоспарына сай)	Дене шынықтыру Қ/О: «Өрмекші мен шыбындар» Мақсаты: ойын ережесін сақтауға үйрету	Дене шынықтыру Қ/О: «Ақ қоян» Мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу.	Қазақ тілі Д/о: «Сиқырлы қап» Мақсаты: Балаларға дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету, заттарды тануға баулу
2 таңғы ас	Дәрумендер				
Серуенге дайындық	Балаларға киімдерін ретімен кию керек екенін түсіндіріп, дұрыс киінгендерін қадағалау. Ойыншықтарын және еңбек құралдарын алып шығу				
Серуен	Картотека №6	Картотека №7	Картотека № 8	Картотека №9	Картотека №10
Серуеннен оралу	Балалардың киімдерін ретімен шешуін қадағалау, тіл ұстарту жаттығулары, санамақтар қайталау т.б. Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз				

	бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (***сөздік қор, ойын әрекеті).				
Түскі ас	Балалардың назарын асқа аудару; тамақ мәзірімен таныстыру; мәдениетті тамақтануға баулу бойынша жұмыс				
Күндізгі ұйқы	Ертегі айту,кітап оқу (*көркемдік қызмет)				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Күндізгі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары, жалпақ табандылықтың алдын-алу мақсатында ортопедиялық жолдармен жүру) (**дене белсенділігі)				
Бесін ас	Бесін ас алдында гигиеналық рәсімдерді орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне –өзі қызмет көрсету, еңбек қызметі) балалардың назарын тамаққа аудару, мәдени тамақтанумен таныстыру.				
Балалардың дербес іс-әрекеті	Д\о:«Не қажет?» Мақсаты: зейінді дамыту,шығармашылық сөйлеу қабілетін дамыту.. (*қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) Сюжетті рөлді ойын:«Дүкенші» (қарым – қатынас іс- әрекеті, мәдени-гигиеналық дағдылар)	Д\ойын :«Қатесін тап?» Мақсаты: берілген суреттерді салыстыра отырып, қатесін таба білуге, ұқыптылыққа,зейінділік ке баулу. (*сурет салу- шығармашылық – зерттеушілік қызмет) «Үйшік» ертегісін рөлдерге бөлу. Мақсаты: кейіпкерлердің мінезін сипаттауға үйрету. (***көркем әдебиет, қарым-қатынас,)	«Ретімен орналастыр» Мақсаты: мөлшері және көлемі бойынша ретімен орналастыру,атау. (*математика негіздері- ойын,танымдық, коммуникативтік іс- әрекет) Сюжетті рөлді ойын: «Аурухана» (*қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет)	Д\О: «Ажырат» Мақсаты:Дәмін татып қай жеміс екенін атайды. (*қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) «Қызыл алма» (заттық мүсіндеу) Мақсаты: Ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату тәсілдерін пайдаланады (*мүсіндеу шығармашылық еңбек, коммуникативтік қызмет)	«Жолақшалар» Мақсаты : балаларды ұжымдық жұмысты орындай білуге үйрету,ұзын-қысқа,түзу жолақшаларды кесу,кию. (*жапсыру- шығармашылық еңбек, коммуникативтік қызмет) Ойын:«Жолда жүру ережесі» Шарты: Жол белгілерін атай отырып, жолда жүру ережесін сақтайды, көрсетеді.(*қорша

					ған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет)
Балалармен жеке жұмыс	Алпыс Арман дұрыс сөйлеу қарқынына ие.	Асқар Мирас қылқаламды дұрыс ұстай алады.	Ақылбек Әли негізгі түстерді дұрыс атайды.	Жәдігерқызы Жасын заттарды мүсіндеуге қызығады.	Асылбек Азамат бірқалыпты, аяқтың ұшымен, тізені жоғары көтеріп жүреді.
Серуенге дайындық	Серуенге ойын материалдарын таңдау; серуенде балаларды әрекет етуге ынталандыру				
Серуен	Қ/О «Қасқыр мен қозылар». Мақсаты: балаларды шапшандыққа, зейінділікке, тапқырлыққа баулу	Қ/о: «Масаны ұста» Мақсаты: балаларды ептілікке, шапшандыққа баулу	Қ\О:«Өз түсінді тап» Мақсаты: балаларға түстерді ажырата білуге үйрету	«Сүйікті ойыншығым» Тақырыбында әңгімелеп, ойын жеткізе алады.	«Отбасында кімдер бар?»
Серуеннен оралу	Киімдерін ұқыпты жинау.				
Кешкі ас	Дастархан басында ережелерді сақтау. Мәдени-гигиеналық дағдыларын жетілдіру.				
Балалардың дербес іс - әрекеті	Еркін ойындар.				
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың жетістіктері туралы айту, бала тәрбиесі мен дамуы туралы ата-аналардың сұрақтарына жауап , кеңес түрлерін беру.				

Тәрбиелеу -білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай-балабақшасы

Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 19-23 қыркүйек айы, 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 19.09.2022	Сейсенбі 20.09.2022	Сәрсенбі 21.09.2022	Бейсенбі 22.09.2022	Жұма 23.09.2022
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы ,көтеріңкі көңіл –күймен қарсы алу.Балалар үшін қолайлы жағдай жасау,баламен бүгінгі көңіл-күйі туралы,оны не қызықтыратыны туралы әңгіме жүргізу, жеке пікір білдіруге баулау (сөйлеуді дамыту-көммуникативтті іс –әрекет)				
		Аз қимылды ойын: «Соқыртеке» Ұлттық ҚО:№2		Үстел үсті ойындары: боямақ бояу. Ұлттық ҚО: №3 ҚО: №1	Д/О: 1 Қ/О: 3 Үстел үсті ойыны: Мозайка құрастыру.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен балалардың денсаулығы, күнделікті үй-жайындағы күн тәртібін сақтау, тәрбие, баланың дамуы және оның жетістіктері туралы әңгімелесу, жыл мезгілдеріне арналған киім түрлері туралы кеңестер.				
	Балалардың көңіл-күйі, денсаулығы жайлы әңгімелесу.	Үйдегі өзіне-өзі қызмет ету дағдыларының қалай қалыптасып жатқанын сұрау	Баланың үйдегі ойыншықтарға деген қызығушылығы жайлы сұрау	Балабақшадан кейінгі баланың өзін-өзі қалай ұстаттығын жайлы әңгімелесу	Демалыс күндердегі баланың күн тәртібі жайлы әңгімелесу
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел -үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы	«Біреу және көп» Мақсаты: «Біреу және көп» ұғымын ажырата алуға үйрету. Мысалы: сағат біреу- ойыншық көп; тақта біреу-парта көп; бір аквариум-көп гүл. Үшбұрыш үйшікке кіріп,	Үстел үсті ойындары: «мозайка» Қ/О: 4 Д/О: 3	«Бұл не? Бұл кім» Мақсаты: Балаларды көпше етістікті қолдану арқылы,сөздік қ орын молайту. Ойлау,қабылдау қабілеттерін арттыру,өз-өзіне сенімді болуға	«Түрлі-түсті қаламдар» Мақсаты: балалардың бояулармен, қаламдармен сурет салу техникасын жетілдіру.(сурет салу шығармашылық ойын.)	«Үлкен-кіші» Мақсаты: Үлкен- кіші ұғымдарды білуге үйрету, әрі қарай дамыту, ойлау , есте сақтау қабілеттерін арттыру. Қол моторикасын, логикалық ойлау қабілетін дамыту.

басқа әрекеттер)	жарықты жағып, сонда тұра бастады. Бір уақытта біреу есікті қағады. Үшбұрыш: «Бұл кім?» деп сұрайды. Шаршы көрінеді. Балалар оны атайды, егер балалар атын атауға қиналса, тәрбиеші өзі атайды. Бәрі бірге оның бұрыштарын санайды, барлық қабырғаларының бірдей екендігін атап өтеді (математика негіздері, танымдық ойын) Қ/О: 8 Д/О: 4		тәрбиелеу. (көркем әдебиет, қарым-қатынас, қоршаған ортамен танысу-танымдық іс-әрекет) Аз қимылды ойын: «Музыкалық жұмбақтар» (қарым- қатынас, шығармашылық ойын) ҚО: №1 Д/О №11	Ұлттық ойын: «Орамал тастамақ » ҚО: «Паравоз» Қ/О: 1	(математика негіздері, танымдық ойын) Д\О: «Ағаштарды атау» Мақсаты: Ағаштар атау, өсімдіктерге кутім жасауға үйрету, олардың пайдасы және биік- аласа ұғымдарын ажырата білуді үйрету. Туған жерінің табиғатын қастерлеп, қорғауға тәрбиелеу.. (қоршаған орта, әлеуметтік іс-әрекет) Ұлттық ҚО: №3 ҚО: №5 Д/О: 2
Таңертеңгі жаттығу	Ертеңгілік жаттығулар (қозғалыс белсенділігі, ойын әрекеті). Тұру, жүру, жүгіру түрлері, жалпы дамыту және тыныс алу жаттығулары .				
	Картотека №2	Картотека №2	Картотека №2	Картотека №2	Картотека №2
Таңғы ас	Кезекшілердің жұмысы (қажетті ыдыстарды қою, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орныны білу ,қолды дұрыс сүрту,сүлгіні іліп қою,көркем сөздерді қолдану мысалы: «Дос бол сабын суменен ,жуын күнде су мен Сен ,жуынсаң сен әрдайым, таза бетің, маңдайың») Тамақтану (өз орнына отыру, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақты ұқыпты ішу, тамақ ішкенде сөйлемей, алғыс айту)				
	«Ас ішу тәртібі» (әңгімелесу)	«Ас атасы - нан» (тақпақ)		«Дастархан басындағы дәстүрлер» (әңгіме)	«Ас адамның арқауы» (сұхбат)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар мен педагог қызығушылықтары бойынша қызмет түрін таңдайды, ойын ережелерін келісіп алады.				
	Д\О: Картотека №2	Үстел үсті ойын: Картотека №2	Қ/О: Картотека №4	Ұлттық ойын: Картотека №1	Үстел үсті ойын: Картотека №8
Білім беру	Қазақ тілі	Дене шынықтыру	Дене шынықтыру	Д\О«Гараждар»	Дене шынықтыру

ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған, іс-әрекет	Аз қимылды ойын: «Сақина салмақ» (коммуникативтік, шығармашылық іс –әрекет). ҚО: №5	Мақсаты: Жалпы дамытушы жаттығулар. Көзбен бағдарлай отырып, ауызша нұсқаулармен ойын түріндегі жаттығуларды (жануарлардың қозғалысына еліктеу) педагогпен бірге орындауға үйрету. Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. Қ\О: «Бір орында тұрып ұзындыққа секіру» мақсаты:Орынында тұрып, ұзындыққа секіруге үйрету. «Не қажет?» Мақсаты: зейінді дамыту,шығармашылық сөйлеу қабілетін дамыту. (сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативтік іс –әрекет). ДО «Аспапты тауып көр» Мақсаты: музыканың сипатына сәйкес аспаптарды тауып атау.(қарым-	Мақсаты: Жалпы дамытушы жаттығулар. Негізгі қимылдар. Сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, тізені жоғары көтеріп жүру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, шеңбер бойлап, қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтай қалып, жүрелеп, бұрылып, "жыланша", заттарды айналып өтіп, төбешікке шығып және төбешіктен түсіп саппен жүру. ДО: Шаршы құрастыр» Мақсаты:Балаларды бөлшектерден бүтін бір зат құрастыруға үйрету. Балалар ақ шаршының үстіне бөліктерге бөлінген түрлі-түсті шаршыны құрастырып қояды (математика негіздері -танымдық-ойын, шығармашылық іс – әрекет). Ұлттық ҚО: №2 ҚО: №5	Мақсаты: орналастыру тәсілдерін қолдана , пластиналарды тігінен және кірпіштерді , бөлшектерді көлденеңінен орналастыра білуге дағдыландыру, кеңістікті дұрыс пайдалана білу машықтарын қалыптастыру. (құрастыру - танымдық-зерттеушілік ойын,қарым-қатынас). Д\ О:«Қандай ертегінің суреті?» Мақсаты: Ауызекі сөйлеу және есте сақтау қабілетін дамыту. Шарты: Ертегілердің суреттері көрсетіледі, балалар суреттерге қарап қандай ертегігі келетінің тауып айту керек. (Көркем әдебиет-ойын,коммуникативтік, шығармашылық іс –әрекет). ДО:«Зат неге	Мақсаты: Жалпы дамытушы жаттығулар. Көзбен бағдарлай отырып, ауызша нұсқаулармен ойын түріндегі жаттығуларды (жануарлардың қозғалысына еліктеу) педагогпен бірге орындауға үйрету. Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. Қ\О: «Ақ қоян» мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу.
---	---	---	---	---	--

		қатынас , шығармашылық іс –әрекет)	Музыка. (Маман жоспарына сай)	ұқсайды?» Мақсаты: Геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту. (математика негіздері - танымдық-ойын) Аз қимылды ойын: «Ұшады, ұшпайды»	
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын ойнауға қажетті құрал-жабдықтар мен оларды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Ретімен киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киіне білулерін бақылау (сөйлеуді дамыту,өзін-өзі тыңдай білу дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту)				
	«Орнынды тап» серуен кезіндегі тәртіп туралы әңгімелесу	«Менің ойыншығым» ойын жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу	«Ретімен ата» ауа-райына байланысты ретімен киіну	«Балабақшамыз» тақпағын жаттау	«Мен көмекшімін» балалардың киіну кезінде бір-біріне көмектесу арқылы үлкен және ұсақ моториканы дамыту.
Серуен	Серуен №11	Серуен №12	Серуен №13	Серуен №14	Серуен №15
Серуеннен оралу	Балалардың киімдерін ретімен шешуін қадағалау, тіл ұстарту жаттығулары ,санамақтар қайталау т.б. Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
	Артикуляциялық жаттығу №1 «Жеке бастың тазалығы» Мақал-мәтел. Ойын жаттығулары:	Артикуляциялық жаттығу №2 «Шаш күтімі» Тіл ұстарту жаттығуы Ға ға ға	Артикуляциялық жаттығу №3 Ескірмейтін сөздер. (үйге қарай жүгірме, бүйіріңді таянба т.б.)	Артикуляциялық жаттығу №4 Жаңылтпаш жаттау Орта қойдым, торта қойдым	Артикуляциялық жаттығу №5 Санамақ жаттау Бір дегенім бесік, Шықтық содан өсіп.

	«Тазалықтың досы» (тақпақ оқу)	Ұшып кетті қарға	Ойын жаттығулары: «Киімдерін ұқыпты жинау»	Торта қойдым жорта қойдым.	Екі дегенім елім Далам, тауым, көлім Ойын жаттығулары: «Таза қолдар»
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық процедураларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет көрсеу,еңбек қызметі) Кезекшілердің жұмысы (қажетті ыстарды –аяқтарды қою, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедулар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орныны білу ,қолды дұрыс сұрту,сүлгіні іліп қою,көркем сөздерді қолдану. Тамақтану (өз орнына отыру, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,тамақты ұқыпты ішу,тамағ ішкенде сөйлемей, алғыс айту)				
	Дастарқан басындағы дәстүрлер: Дастархан басында адамадар жасына қарай отырады. Астан кейін дастархан басындағы ең үлкен, құрметті адам асқа бата береді.	«Кезекшімін мен бүгін асханада» Ө.Ақылбеков жаттау Гигиеналық шара:«Дос бол сабын сумен сен,жуынсаң сен әрдайым, таза бетің, маңдайың»	Ырым, тыйым сөз Қонаққа сынық ыдыспен ас беруге болмайды. Дәмді табақтың ортасынан алма, өз алдыңнан алып же.	Ас ішу тәртібі: Тамақ ішіп отырып, кітап оқуға, теледидар көруге болмайды. Асты асықпай әбден шайнап жеу керек.	Ас туралы мақал мәтел «Ас атасы нан, нан атасы дән»
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау (тыныш музыка тыңдау). Ертегі айту,кітап оқу (көркемдік қызмет)				
	Тыныш күйге енеді, Мойындарымыз да жайымен. Еркіндеріміз сәл ашылып Дем аламыз жайымен. (әуенмен)	Қолдарымыз да дем алды, Аяқтарымыз да дем алды. Дем алады барлығы Дем алады барлығы. (әуенмен)	Кірпіктеріміз аяқасты, Көздеріміз жұмылды. Дем аламыз жай ғана, Ұйқыға біз кірістік. (әуенмен)	Мойын, бас, қол, аяқтар, Ғажайып бір күйге енді. Дем алады барлығы, Тыныш бір күй кешеді. (әуенмен)	Қолдарымыз да дем алды, Аяқтарымыз да дем алды. Дем алады барлығы, Дем алады барлығы. (әуенмен)
Біртіндеп ұйқыдан	Күндізгі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары, жалпақ табандылықтың алдын-алу мақсатында ортопедиялық жолдармен жүру) (дене белсенділігі)				

ояту,сауықтыру шаралары	Сергіту гимнастикасын жүргізу. Салқын сумен шайыну.	Төсек үстінде жатып, аяқ қолдарына гимнастикалық жаттығу жасау.Орнынан тұрып, еденді жалаң аяқ 4-5 мин басып жүру.	Күн, ауа, су процедураларын қабылдау. Бөлмеге түскен күнге қыздырыну. Сумен шайыну. Ауаны алмастырып таза ауада дем алу.	Беті-қолын, мойынын салқын бсумен жуу. Көзге арналған жаттығулар.	Су жолдарымен жалаң аяқ жүру. Сергіту гимнастикасын жүргізу.
Бесін ас	Бесін ас алдында гигиеналық рәсімдерді орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне –өзі қызмет көрсету, еңбек қызметі) балалардың назарын тамаққа аудару, мәдени тамақтанумен таныстыру (сөйлеуді дамыту)				
	«Ұқыпты тамақтану» (сурет бойынша әңгіме)	Ас туралы мақал мәтел «Нан тамақтың атасы, Ынтымақ көптің батасы»	Тыйым сөз «Дәнді шашпа, Нанды баспа»	Ойын жаттығу: Асықпай іш тамақты Жалама ыдыс аяқты	Дастархан басында өзін өзі ұстауы (шағын әңгіме)
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар , үстел-үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және т.б.)	Д\о:«Не қажет?» Мақсаты: зейінді дамыту,шығармашылық сөйлеу қабілетін дамыту. Шарты: Балалар суретте жетпей тұрған бөліктерді анықтайды. Атап айтады. (Күннің шуағы жоқ, жапырақсыз гүл, сусыз жылғадаң су ішкелі тұрған лак) (қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) Сюжетті рөлді ойын: «Қуыршақты тамақтандыру»	Д\ойын :«Қатесін тап?» Мақсаты: берілген суреттерді салыстыра отырып, қатесін таба білуге, ұқыптылыққа,зейінділікке баулу. (сурет салу-шығармашылық – зерттеушілік қызмет) «Үйшік» ертегісін рөлдерге бөлу. Мақсаты: кейіпкерлердің мінезін сипаттауға үйрету. (көркем әдебиет,	«Ретімен орналастыр» Мақсаты: мөлшері және көлемі бойынша ретімен орналастыру,атау. (математика негіздері-ойын,танымдық, коммуникативтік іс-әрекет) Сюжетті рөлді ойын: «Отбасы» (қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) Д\О:№8 Қ/О: 2	Рөлдік ойын «Отбасы» Мақсаты: балаларды рөлдерді бөлуге және орындауға ,өзара әрекеттесуге үйрету. (қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) «Бауырсақ» ертегісін рөлдерге бөлу. Аз қимылды ойын: «Ұшты, ұшты» Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты» Қ/О: 7 Қ/О: 1	«Жолақшалар» Мақсаты : балаларды ұжымдық жұмысты орындай білуге үйрету,ұзын-қысқа,түзу жолақшаларды кесу,қию. (жапсыру-шығармашылық еңбек, коммуникативтік қызмет) Ойын:«Жолда жүру ережесі» Шарты: Жол белгілерін атай отырып, жолда жүру ережесін сақтайды, көрсетеді.(қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік

	қарым – қатынас әс-әрекеті ,мәдени-гигиеналық дағдылар ДО:№4 Аз қимылды ойын: «Жейтін, жемейтін» Ұлттық ҚО: №4	қарым-қатынас,) Д/О: 5 К/О: 6			қызмет) Сюжетті рөлді ойын: «Дәрігер» (физикалық, коммуникативтік дағды). «Шалқан» ертегісін рөлдерге бөлу. ДО:№6
Балалармен жеке жұмыс	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: балаларға сурет салу ұйымдастырылған іс-әрекеті бойынша қарандашты дұрыс ұстауға үйрету.	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты:сөздерді дұрыс айтуды үйрету	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Өлең, тақпақтар жаттату	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Балалармен қарым -қатынаста болуын дағдыландыру	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Балалардың есте сақтау қасиеттерін арттыру үшін, балаларға тақпақ жаттату
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау. Ретімен киіну (ауа-райына байланысты),дұрыс киіне білулерін бақылау (сөйлеуді дамыту,өзін-өзі тыңдай білу дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту)				
	Қазір жылдың қай мезгілі? Күз мезгілінің неше айы бар?	«Тату болып ойнаңдар» (балаларды достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу)	«Серуен кезінде» (тазалық туралы әңгіме)	«Сондай бала болама?» (өлең оқып беру)	«Киімдерін ұқыпты жинау» (серуенге шығар кезінде шағын әңгіме)
Серуен	Ойын алаңдарын тазалау (еңбек қызметі). Еркін ойындар ойнату				
	Ұлттық ҚО №1 ҚО №3 Өз бетінше ойын «Балабақшам» Жеке баламен жұмыс: Жұмбақ жасыру	Ұлттық ҚО №4 ҚО №5 Өз бетінше ойын Жеке баламен жұмыс:Тіл ұстарту жаттығуы. Аң,аң Аң патшасы арыстан.	Ұлттық ҚО№2 ҚО №6 Өз бетінше ойын Жеке баламен жұмыс « Табиғатым тамаша» әңгіме	ҰҚО №3 ҚО№4 Өз бетінше ойын Жеке баламен жұмыс « Күз» туралы тақпақ жаттау	ҰҚО №6 ҚО№7 Өз бетінше ойын Жеке баламен жұмыс«Жаңылытпаш» Есет атам ет сатар, Ет асатса бес асатар(барлық бала)
Кешкі ас	Кешкі ас алдында гигиеналық рәсімдерді орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне –өзі қызмет көрсету, еңбек қызметі) балалардың назарын тамаққа аудару, мәдени тамақтанумен таныстыру (сөйлеуді дамыту)				

	Ас туралы мақал –мәтел « Ас иесімен тәтті тағамымен жақсы»	«Кезекшімін мен бүгін асханада» Ө. Ақылбеков жаттау.	Ырым ,тыйым сөздер Нанды бір қолмен үзуге болмайды. Тамақ үстінен атттамайды.	Ас ішу тәртібі : Ауызында тамақ тұрғанда сөйлемейді.	Дастархан басындағы дәстүрлер: Қуыс үйден кұр шықпа.
Балалардың дербес әрекеті	Балалардың әр –түрлі іс-әрекеттері нәтижесінде жүзеге асырылады (ойын,қимыл-қозғалыс,танымдық,шығармашылық-зерттеушілік,эксперименттік ,еңбек ,дербес)				
	Өз қызығушылықтары бойынша сурет салу Қ/О: 2 Д/О: 3	Қ/О «Күн мен жаңбыр». Мақсаты: балалардың белгі бойынша қимылдарды жасай білу дағдылары . Д/О: 1 Д/О: 9	Қ/О «Зер сал» Мақсаты: балалардың ой-қиялдарын дамыту, қойылған сұраққа зейін аудара отырып жауап беруге дағдыландыру. Қ/О: 4 Д/О: 1	«Жануар мекені» Жануарлар отбасына үйшік құрастыруды менгерту. Қ/О: 8 Д/О: 3	«Көкөністер мен жемістер» доминосы. Мақсаты: балалардың ой-қиялдарын дамыту ойын арқылы көрсете білуге үйрету. Д/О: 3 Қ/О: 2
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың жетістіктері туралы айту, бала тәрбиесі мен дамуы туралы ата-аналардың сұрақтарына жауап , кеңес түрлерін беру.				

Тәрбиелеу -білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «Ақбота» бөбекжай-балабақшасы

Топ: «Құлыншақ» ортаңғы тобы.

Балалардың жасы: 3 жас

Жоспардың құрылу кезеңі: 26-30 қыркүйек айы, 2022-2023 оқу жылы

С.И.И.

Күн тәртібінің үлгісі	Дүйсенбі 26.09.2022	Сейсенбі 27.09.2022	Сәрсенбі 28.09.2022	Бейсенбі 29.09.2022	Жұма 30.09.2022
Балаларды қабылдау	Балаларды қабылдау: таңертеңгі сүзгі, балаларды жақсы ,көтеріңкі көңіл –күймен қарсы алу.Балалар үшін қолайлы жағдай жасау,баламен бүгінгі көңіл-күйі туралы,оны не қызықтыратыны туралы әңгіме жүргізу, жеке пікір білдіруге баулау (сөйлеуді дамыту-көммуникативтті іс –әрекет)				
	Әңгімелесу: «Қандай мультфильм қарадым» Мақсаты: бір –бірімен жағымды қарым -қатынас жасау қабілеттерін, бірін-бірі тыңдай білу дағдыларын қалыптастыру ,өз ойларын жеткізе білуге дағдыландыру (көркем әдебиет, танымдық-тілдік, коммуникативтік іс –әрекет)	Д\ ойын: «Жыл мезгілдері» Мақсаты: Балалардың жыл мезгілдері туралы білімдерін бекіту,мезгілдерді атауларын үйрету(қыс,көктем,жаз,күз). Мезгіл өзгерістерін талқылау. (математика негіздері, танымдық-коммуникативтік іс-әрекет)	«Күзім ау күзім ау» Мақсаты: шағын тақпақтар мен өлеңдерді жаттау. (сөйлеуді дамыту, коммуникативтік, шығармашылық іс–әрекет). Аз қимылды ойын: «Ұшты, ұшты» «Сақина тастамақ»	«Үш аю» ертегісі Мақсаты: кейіпкерлерді ойнағанда мінез-құлқын бере білуге, интонациясын қабылдау. (коммуникативтік іс–әрекет, көркем әдебиет) Үстел үсті ойындары: боямақ бояу. ҰлттықҚО: №3 ҚО: №1	«Ақ серек, көк серек» Мақсаты:балаларды ойын арқылы түрлі бағытта жүгіруге баулу. (физикалық, коммуникативтік дағды). Д/О: 1 Қ/О: 3 Үстел үсті ойыны: Мозайка құрастыру.
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен балалардың денсаулығы, күнделікті үй-жайындағы күн тәртібін сақтау, тәрбие, баланың дамуы және оның жетістіктері туралы әңгімелесу, жыл мезгілдеріне арналған киім түрлері туралы кеңестер.				
	Балалардың көңіл-күйі, денсаулығы жайлы әңгімелесу.	Үйдегі өзіне-өзі қызмет ету дағдыларының қалай	Баланың үйдегі ойыншықтарға деген қызығушылығы жайлы	Балабақшадан кейінгі баланың өзін-өзі қалай ұстатыны жайлы	Демалыс күндердегі баланың күн тәртібі жайлы әңгімелесу

		қалыптасып жатқанын сұрау	сұрау	әңгімелесу	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел -үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Саңырауқұлақ» Мақсаты: балалардың саусақ моторикасын дамыту. Барысы: саңырауқұлаққа тігілген түймелерге дөңгелек пішінді кигізу және шешу. (математика негіздері, танымдық ойын) Қ/О: 8 Д/О: 4	«Қай жерде шырылдады?» Мақсаты: Дыбыстың қай жерден шыққанын анықтау. Алдын-ала дайындық жұмысы: қоңыраушаны дайындайды. (сөйлеуді дамыту - коммуникативтік іс-әрекет) Үстел үсті ойындары: «мозайка» Қ/О: 4 Д/О: 3	«Бұл не? Бұл кім» Мақсаты: Балаларды көпше етістікті қолдану арқылы,сөздік қ орын молайту. Ойлау,қабылдау қабілеттерін арттыру,өз-өзіне сенімді болуға тәрбиелеу. (көркем әдебиет, қарым-қатынас, қоршаған ортамен танысу-танымдық іс-әрекет) Аз қимылды ойын: «Музыкалық жұмбақтар» (қарым- қатынас, шығармашылық ойын) ҚО: №1 Д/О №11	«Түрлі-түсті қаламдар» Мақсаты: балалардың бояулармен, қаламдармен сурет салу техникасын жетілдіру. (сурет салу шығармашылық ойын.) Ұлттық ойын: «Орамал тастамақ » ҚО: «Паравоз» Қ/О: 1	«Үлкен-кіші» Мақсаты: Үлкен- кіші ұғымдарды білуге үйрету, әрі қарай дамыту, ойлау , есте сақтау қабілеттерін арттыру. Қол моторикасын, логикалық ойлау қабілетін дамыту. (математика негіздері, танымдық ойын) Д\О: «Ағаштарды ата» Мақсаты: Ағаштар атау, өсімдіктерге күтім жасауға үйрету, олардың пайдасы және биік- аласа ұғымдарын ажырата білуді үйрету. Туған жерінің табиғатын қастерлеп, қорғауға тәрбиелеу.. (қоршаған орта, әлеуметтік іс-әрекет) Ұлттық ҚО: №3 ҚО: №5 Д/О: 2
Таңертеңгі жаттығу	Ертеңгілік жаттығулар (қозғалыс белсенділігі, ойын әрекеті). Тұру, жүру,жүгіру түрлері,жалпы дамыту және тыныс алу жаттығулары .				
	Картотека №2	Картотека №2	Картотека №2	Картотека №2	Картотека №2
Таңғы ас	Таңғы ас алдында гигиеналық процедураларды орындау (мәдени –гигиеналық дағдылар ,өзіне-өзі қызмет көрсету, еңбек дағдылары) Кезекшілердің жұмысы (қажетті ыдыстарды қою, салфеткаларды салу)				

	Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орныны білу ,қолды дұрыс сүрту,сүлгіні іліп қою,көркем сөздерді қолдану мысалы: «Дос бол сабын суменен ,жуын күнде су мен Сен ,жуынсаң сен әрдайым, таза бетің, маңдайың»)				
	Тамақтану (өз орнына отыру, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау,тамақты ұқыпты ішу,тамақ ішкенде сөйлемей, алғыс айту)				
	«Ас ішу тәртібі» (әңгімелесу)	«Ас атасы - нан» (тақпақ)	«Таза қолдар» (ойын жаттығу)	«Дастархан басындағы дәстүрлер» (әңгіме)	«Ас адамның арқауы» (сұхбат)
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	Балалар мен педагог қызығушылықтары бойынша қызмет түрін таңдайды, ойын ережелерін келісіп алады.				
	Д\О: Картотека №2	Үстел үсті ойын: Картотека №2	Қ\О: Картотека №4	Ұлттық ойын: Картотека №1	Үстел үсті ойын: Картотека №8
Білім беру ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған, іс-әрекет	Дене шынықтыру Мақсаты: "жыланша", заттарды айналып өтіп, төбешікке шығып және төбешіктен түсіп саппен жүру Қ\О:«Өрмекші мен шыбындар »№25 «Не өзгерді?» Мақсаты: зейінді дамыту,шығармашылық сөйлеу қабілетін дамыту. (сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативтік іс – әрекет). ДО «Аспапты тауып көр» Мақсаты: музыканың сипатына сәйкес аспаптарды тауып атау. (қарым-қатынас , шығармашылық іс – әрекет)	Қазақ тілі До:«Сиқырлы қап» Мақсаты: Балаларға дыбыстарды дұрыс айтуға үйрету, заттарды тануға баулу. . (Көркем әдебиет-ойын, коммуникативтік, шығармашылық іс –әрекет). Аз қимылды ойын: «Сақина салмақ» (коммуникативтік, шығармашылық іс –әрекет). ҚО: №5	Дене шынықтыру Мақсаты: бір тапсырмаларды орындау арқылы жүгіру дағдыларын қалыптастыру: Қ\О: «Бөрене үстіне жүру» Мақсаты: Бөрене үстіне жүруді үйрету. ДО: Шаршы құрастыр» Мақсаты:Балаларды бөлшектерден бүтін бір зат құрастыруға үйрету. Балалар ақ шаршының үстіне бөліктерге бөлінген түрлі-түсті шаршыны құрастырып қояды (математика негіздері -танымдық-ойын, шығармашылық іс – әрекет). Ұлттық ҚО: №2	ДО «Телефон» Мақсаты: Естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізуге дағдыландыру, диалогты сөйлеуді жетілдіру арқылы сөздік қорын молайту. Көрнекілік: Телефон. Ойын барысы: Телефон арқылы естіген сөзді басқа балаға жеткізесіндер. Айтылған сөзді құлаққа ешкім естімейтіндей етіп айтуымыз керек, егер телефон үзіліп қалса,телефонды үзген бала айыбын төлейді. (мақал,тақпақ т .б. айтады)	Дене шынықтыру Мақсаты: Жалпы дамытушы жаттығулар. Көзбен бағдарлай отырып, ауызша нұсқаулармен ойын түріндегі жаттығуларды (жануарлардың қозғалысына еліктеу) педагогпен бірге орындауға үйрету. Жаттығуларды заттармен және заттарсыз орындау. Қ\О: «Ақ қоян» мақсаты: Балаларды жылдамдыққа, мықтылыққа баулу.

			ҚО: №5 Музыка. (Маман жоспарына сай)		
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау, ойын ойнауға қажетті құрал-жабдықтар мен оларды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу. Ретімен киіну (ауа-райына байланысты), дұрыс киіне білулерін бақылау (сөйлеуді дамыту,өзін-өзі тыңдай білу дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту)				
	«Орнынды тап» серуен кезіндегі тәртіп туралы әңгімелесу	«Менің ойыншығым» ойын жабдықтарды дұрыс пайдалану туралы әңгімелесу	«Ретімен ата» ауа-райына байланысты ретімен киіну	«Балабақшамыз» тақпағын жаттау	«Мен көмекшімін» балалардың киіну кезінде бір-біріне көмектесу арқылы үлкен және ұсақ моториканы дамыту.
Серуен	Серуен №16	Серуен №17	Серуен №18	Серуен №19	Серуен №20
Серуеннен оралу	Балалардың киімдерін ретімен шешуін қадағалау, тіл ұстарту жаттығулары ,санамақтар қайталау т.б. Топқа оралу кезінде қатарға тұруды дағдыландыру. Асықпай бір-бірін итермей жүруді үйрету. Топта киетін аяқ киімдерін өз бетінше ауыстырып, киюін үйрету. (көркем әдебиет, дербес ойын әрекеті).				
	Артикуляциялық жаттығу №1 «Жеке бастың тазалығы» Мақал-мәтел. Ойын жаттығулары: «Тазалықтың досы» (тақпақ оқу)	Артикуляциялық жаттығу №2 «Шаш күтімі» Тіл ұстарту жаттығуы Ға ға ға Ұшып кетті қарға	Артикуляциялық жаттығу №3 Ескірмейтін сөздер. (үйге қарай жүгірме, бүйіріңді таянба т.б.) Ойын жаттығулары: «Киімдерін ұқыпты жинау»	Артикуляциялық жаттығу №4 Жаңылтпаш жаттау Орта қойдым, торта қойдым Торта қойдым жорта қойдым.	Артикуляциялық жаттығу №5 Санамақ жаттау Бір дегенім бесік, Шықтық содан өсіп. Екі дегенім елім Далам, тауым, көлім Ойын жаттығулары: «Таза қолдар»
Түскі ас	Түскі ас алдында гигиеналық процедураларды орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне-өзі қызмет көрсеу,еңбек қызметі) Кезекшілердің жұмысы (қажетті ыстарды –аяқтарды қою, салфеткаларды салу) Гигиеналық процедуралар (қолды дұрыс жуу, сүлгінің орныны білу ,қолды дұрыс сұрту,сүлгіні іліп қою,көркем сөздерді қолдану.				

	Тамақтану (өз орнына отыру, дұрыс отыру, ас ішу құралдарын дұрыс ұстау, тамақты ұқыпты ішу, тамақ ішкенде сөйлемей, алғыс айту)				
	Дастарқан басындағы дәстүрлер: Дастархан басында адамадар жасына қарай отырады. Астан кейін дастархан басындағы ең үлкен, құрметті адам асқа бата береді.	«Кезекшімін мен бүгін асханада» Ө.Ақылбеков жаттау Гигиеналық шара: «Дос бол сабын сумен сен, жуынсаң сен әрдайым, таза бетің, маңдайың»	Ырым, тыйым сөз Қонаққа сынық ыдыспен ас беруге болмайды. Дәмді табақтың ортасынан алма, өз алдыңнан алып же.	Ас ішу тәртібі: Тамақ ішіп отырып, кітап оқуға, теледидар көруге болмайды. Асты асықпай әбден шайнап жеу керек.	Ас туралы мақал мәтел «Ас атасы нан, нан атасы дән»
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау (тыныш музыка тыңдау). Ертегі айту, кітап оқу (көркемдік қызмет)				
	Тыныш күйге енеді, Мойындарымыз да жайымен. Еркіндеріміз сәл ашылып Дем аламыз жайымен. (әуенмен)	Қолдарымыз да дем алды, Аяқтарымыз да дем алды. Дем алады барлығы Дем алады барлығы. (әуенмен)	Кірпіктеріміз аяқасты, Көздеріміз жұмылды. Дем аламыз жай ғана, Ұйқыға біз кірістік. (әуенмен)	Мойын, бас, қол, аяқтар, Ғажайып бір күйге енді. Дем алады барлығы, Тыныш бір күй кешеді. (әуенмен)	Қолдарымыз да дем алды, Аяқтарымыз да дем алды. Дем алады барлығы, Дем алады барлығы. (әуенмен)
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	Күндізгі ұйқыдан кейінгі сауықтыру шаралары (дене жаттығулары, жалпақ табандылықтың алдын-алу мақсатында ортопедиялық жолдармен жүру) (дене белсенділігі)				
	Сергіту гимнастикасын жүргізу. Салқын сумен шайыну.	Төсек үстінде жатып, аяқ қолдарына гимнастикалық жаттығу жасау. Орнынан тұрып, еденді жалаң аяқ 4-5 мин басып жүру.	Күн, ауа, су процедураларын қабылдау. Бөлмеге түскен күнге қыздырыну. Сумен шайыну. Ауаны алмастырып таза ауада дем алу.	Беті-қолын, мойынын салқын сумен жуу. Көзге арналған жаттығулар.	Су жолдарымен жалаң аяқ жүру. Сергіту гимнастикасын жүргізу.
Бесін ас	Бесін ас алдында гигиеналық рәсімдерді орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне –өзі қызмет көрсету, еңбек қызметі) балалардың назарын тамаққа аудару, мәдени тамақтанумен таныстыру (сөйлеуді дамыту)				

	«Ұқыпты тамақтану» (сурет бойынша әңгіме)	Ас туралы мақал мәтел «Нан тамақтың атасы, Ынтымақ көптің батасы»	Тыйым сөз «Дәнді шашпа, Нанды баспа»	Ойын жаттығу: Асықпай іш тамақты Жалама ыдыс аяқты	Дастархан басында өзін өзі ұстауы (шағын әңгіме)
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел-үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және т.б.)	До:«Не қажет?» Мақсаты: зейінді дамыту,шығармашылық сөйлеу қабілетін дамыту. Шарты: Балалар суретте жетпей тұрған бөліктерді анықтайды. Атап айтады. (Күннің шуағы жоқ, жапырақсыз гүл, сусыз жылғадаң су ішкелі тұрған лақ) (қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) Сюжетті рөлді ойын: «Қуыршақты тамақтандыру» (қарым – қатынас әс-әрекеті, мәдени-гигиеналық дағдылар До:№4 Аз қимылды ойын: «Жейтін, жемейтін» Ұлттық ҚО: №4	Дойын :«Қатесін тап?» Мақсаты: берілген суреттерді салыстыра отырып, қатесін таба білуге, ұқыптылыққа,зейінділікке баулу. (сурет салу-шығармашылық – зерттеушілік қызмет) «Үйшік» ертегісін рөлдерге бөлу. Мақсаты: кейіпкерлердің мінезін сипаттауға үйрету. (көркем әдебиет, қарым-қатынас,) Д/О: 5 Қ/О: 6	«Ретімен орналастыр» Мақсаты: мөлшері және көлемі бойынша ретімен орналастыру,атау. (математика негіздері-ойын,танымдық, коммуникативтік іс-әрекет) Сюжетті рөлді ойын: «Отбасы» (қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) До:№8 Қ/О: 2	Рөлдік ойын «Отбасы» Мақсаты: балаларды рөлдерді бөлуге және орындауға, өзара әрекеттесуге үйрету. (қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) «Бауырсақ» ертегісін рөлдерге бөлу. Аз қимылды ойын: «Ұшты, ұшты» Қимылды ойын: «Ұшты-ұшты» Қ/О: 7 Қ/О: 1	«Жолақшалар» Мақсаты : балаларды ұжымдық жұмысты орындай білуге үйрету,ұзын-қысқа,түзу жолақшаларды кесу,қию. (жапсыру-шығармашылық еңбек, коммуникативтік қызмет) Ойын:«Жолда жүру ережесі» Шарты: Жол белгілерін атай отырып, жолда жүру ережесін сақтайды, көрсетеді. (қоршаған ортамен танысу-танымдық ойын, коммуникативтік қызмет) Сюжетті рөлді ойын: «Дәрігер» (физикалық, коммуникативтік дағды). «Шалқан» ертегісін рөлдерге бөлу. До:№6
Балалармен жеке жұмыс	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: балаларға	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты:сөздерді	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Өлең,	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Балалармен	Жеке баламен жұмыс: Мақсаты: Балалардың

	сурет салу ұйымдастырылған іс-әрекеті бойынша қарандашты дұрыс ұстауға үйрету.	дұрыс айтуды үйрету	тақпақтар жаттату	қарым -қатынаста болуын дағдыландыру	есте сақтау қасиеттерін арттыру үшін, балаларға тақпақ жаттату
Серуенге дайындық	Балалардың өзіндік қозғалыс белсенділігі үшін жағдай жасау. Ретімен киіну (ауа-райына байланысты),дұрыс киіне білулерін бақылау (сөйлеуді дамыту,өзін-өзі тындай білу дағдылары, үлкен және ұсақ моториканы дамыту)				
	Қазір жылдың қай мезгілі? Күз мезгілінің неше айы бар?	«Тату болып ойнаңдар» (балаларды достық қарым- қатынасқа тәрбиелеу)	«Серуен кезінде» (тазалық туралы әңгіме)	«Сондай бала болама?» (өлең оқып беру)	«Киімдерін ұқыпты жинау» (серуенге шығар кезінде шағын әңгіме)
Серуен	Ойын алаңдарын тазалау (еңбек қызметі). Еркін ойындар ойнату				
	Ұлттық ҚО №1 ҚО №3 Өз бетінше ойын «Балабақшам» Жеке баламен жұмыс: Жұмбақ жасыру	Ұлттық ҚО №4 ҚО №5 Өз бетінші ойынЖеке баламен жұмыс:Тіл ұстарту жаттығуы. Аң,аң Аң патшасы арыстан.	Ұлттық ҚО№2 ҚО №6 Өз бетіншіе ойын Жеке баламен жұмыс « Табиғатым тамаша» әңгіме	ҰҚО №3 ҚО№4 Өз бетінше ойын Жеке баламен жұмыс « Күз» туралы тақпақ жаттау	ҰҚО №6 ҚО№7 Өз бетінше ойын Жеке баламен жұмыс«Жаңылытпаш» Есет атам ет сатар, Ет асатса бес асатар(барлық бала)
Кешкі ас	Кешкі ас алдында гигиеналық рәсімдерді орындау (мәдени-гигиеналық дағдылар, өзіне –өзі қызмет көрсету, еңбек қызметі) балалардың назарын тамаққа аудару, мәдени тамақтанумен таныстыру (сөйлеуді дамыту)				
	Ас туралы мақал –мәтел « Ас иесімен тәтті тағамымен жақсы»	«Кезекшімін мен бүгін асханада» Ө. Ақылбеков жаттау.	Ырым ,тыйым сөздер Нанды бір қолмен үзуге болмайды. Тамақ үстінен атттамайды.	Ас ісшу тәртібі : Ауызында тамақ тұрғанда сөйлемейді.	Дастархан басындағы дәстүрлер: Қуыс үйден күр шықпа.
Балалардың дербес әрекеті	Балалардың әр –түрлі іс-әрекеттері нәтижесінде жүзеге асырылады (ойын,қимыл-қозғалыс,танымдық,шығармашылық-зертеушілік,эксперименттік ,еңбек ,дербес)				
	Өз қызығушылықтары бойынша сурет салу Қ/О: 2 Д/О: 3	Қ/О «Күн мен жаңбыр». Мақсаты: балалардың белгі	Қ/О «Зер сал» Мақсаты: балалардың ой-қиялдарын дамыту, қойылған сұраққа зейін	«Жануар мекені» Жануарлар отбасына үйшік құрастыруды менгерту.	«Көкөністер мен жемістер» доминосы. Мақсаты: балалардың ой-қиялдарын дамыту

		бойынша қимылдарды жасай білу дағдылары . Д/О: 1 Д/О: 9	аудара отырып жауап беруге дағдыландыру. Қ/О: 4 Д/О: 1	Қ/О: 8 Д/О: 3	ойын арқылы көрсете білуге үйрету. Д/О: 3 Қ/О: 2
Балалардың үйге қайтуы	Балалардың жетістіктері туралы айту, бала тәрбиесі мен дамуы туралы ата-аналардың сұрақтарына жауап , кеңес түрлерін беру.				